

! Виконаний конспект та завдання надсилали на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Дата: 20.10.2022

Викладач: Малець Наталя Олексіївна

Предмет: Композиція

Група № 16

Урок № 5-6

Тема: Засоби композиції

Тема уроку: Точка. Лінія. Пляма.

Мета уроку: ознайомитися з появою та розвитком композиції; уточнити та поглибити знання, ознайомити учнів з видами та типами композиції; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, тренувати увагу, пам'ять; виховувати професійну культуру, уважність, старанність, вміння зосереджуватися, приймати самостійно конструктивні рішення.

Тип уроку: комбінований.

ХІД УРОКУ:

Можна виділити три основні елементи, які стоять біля витоку будь-якого твору, будь то живопис, графіка, дизайн або архітектура. Це точка, лінія і пляма.

Точка

Точка - простий елемент візуального дизайну. Вона не має напряму по вертикалі і горизонталі. Серед інших образотворчих засобів точка статична. Вона служить в якості фокусу зображення, виділяючи важливу інформацію або притягуючи до неї увагу. Навіть якщо на чистому аркуші паперу є присутньою тільки одна точка, одна мітка, наш мозок неодмінно намагається надати цьому якесь значення, намагається знайти який-небудь зв'язок або закономірність, або використати цю точку в якості відправної. Якщо точок дві, око негайно намагається їх «з'єднати» і створює уявну лінію між ними. Якщо точок три, неминуче наша свідомість малює трикутник; свідомість добудовує те, чого немає. Це мимовільне з'єднання точок називається угрупуванням або гештальтом (gestalt). Безліч точок здатна відтворити якість тону, кольору, його переходи і змішення (наприклад картини пуантилістів Синьєка і Сірка).

Збільшуючись в розмірах, точка стає плямою, що має свою площину і межі. З використанням плями значно розширюється палітра засобів побудови графічної композиції. Плями можуть бути геометричними або аморфними. Основні форми плями це квадрат, трикутник, круг і «амеба»(безформна пляма).

Точки або плями можна ефективно використати в зображеннях:

Підкреслити ключову ідею.

Притягнути увагу.

Представити складніший об'єкт або ідею, але при цьому зберегти чистоту і спрошеність зображення.

Лінія

Лінія, на відміну від замкнутих і статичної точки і плями, є зображенням руху. У цьому сенсі вона - антипод точці, але і породження її : адже лінія - це слід руху точки. Лінії по-різному динамічні. Пряма - рівномірна і імперативна, крива - вільна і гнучка. Завдяки змінам своєї товщини, лінія створює хвилеподібні рухи

! Виконаний конспект та завдання надсилали на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

площини, на якій вона накреслена. Лінія може то занурюватися у глубину, то вийти назовні, то підкорятися фону, то перемогти його. Вона має емоційну дію, може бути жорсткою і однозначною, переривчастою і трепетною. Припускають, що образотворче мистецтво розпочалося з лінії, що обkreслює силуети тіней, що падали від світла вогнища на стіни житла. Лінія - прамати мистецтва, її одвічне призначення - абрис контура форми. І ця головна конструктивна якість лінії. Вона може бути використана і інакше: лінії, що перекреслюють один одного, отримують здатність передавати цветотональные характеристики або, супроводжуючи собою напрями форми, «ліплять» об'єм. Лінії можна поєднувати з іншими лініями і створювати текстири і візерунки.

Виразні властивості лінії

Певні розташування ліній несуть в собі певне значення. Наприклад, каліграфія - це мистецтво представлення слів. Оцінити каліграфічну роботу можна навіть у тому випадку, якщо ви не розумієте самих слів. Каліграфічні зображення часто використовуються сучасними художниками тільки просто тому, що вони утримують в собі деякі таємничі послання на невідомій мові.

Лінії на картах чітко розпізнаються як символічні позначення місця. Місцем може бути як оточення по сусіству, так і весь світ. Це може бути або ретельна схема-план, або стилізована діаграма, як наприклад, схема метро. У інших випадку, лінії виступають як засіб, що дозволяє визначити взаємовідношення/зв'язок між місцями; наприклад, на схемі «як пройти звідси туди».

Плани приміщень - це специфічні карти, які всюди використовуються для опису будівель. Ця мова ліній зрозуміла навіть в тих випадках, коли будова сама по собі незвично. Цю будову планувалося створити за допомогою піни і навмисно надати йому неправильної форми.

Графіки - ще один поширений метод використання ліній. Вони широко використовуються для передачі числової інформації і візуального відображення різних зв'язків. Графіки використовуються всюди, ми знаємо про них з перших уроків алгебри, і зустрічаємо їх в кожному номері газети.

За допомогою товщини і напряму ліній можна передавати настрій і стан емоцій. Сенс, який несуть різні лінії, багато в чому залежить від нашого життєвого досвіду - що відчуває наше тіло у зв'язку з різними напрямами.

Горизонтальні лінії створюють відчуття спокою або відпочинку. Об'єкти, які розташовані паралельно землі, покояться відносно лінії сили тяжіння. Отже, композиції, де домінують горизонтальні лінії, несуть в собі заряд спокою.

Вертикальні лінії створюють відчуття висоти, польоту і легкості. Вони здаються спрямованими нескінченно в небо, за межі свідомості людини. Їх часто використовують в громадських будівлях, від соборів до офісів корпорацій. Витягнуті перпендикулярні лінії мають на увазі пригнічує багатство, пишноту, незбагненне простою людською свідомістю.

Діагональні лінії створюють відчуття руху або спрямованості, пожвавлюють зображення. Оскільки об'єкти, розташовані діагонально, для людини здаються нестабільними по відношенню до лінії сили тяжіння (оскільки не розташовані ні вертикально ні горизонтально), вони як би прагнуть впасти, або вже знаходяться в русі падіння. У двомірних композиціях діагоналі часто

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

використовуються для створення глибини, ілюзії перспективи, яка потім викликає у наглядача ілюзію простору, в якому можна рухатися. Таким чином, якщо необхідно створити відчуття руху, швидкості, або активності, слід використати діагональні лінії.

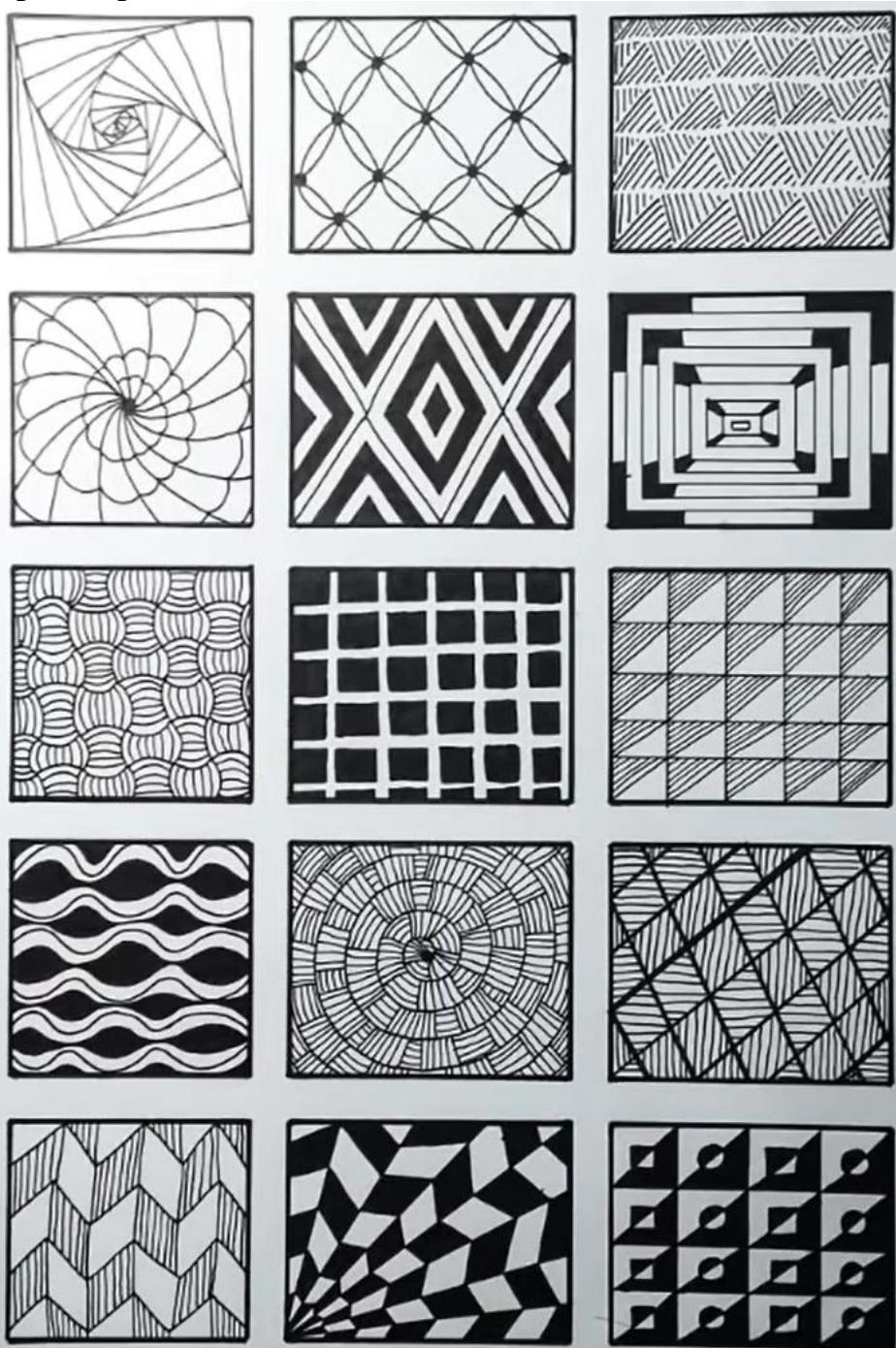
Практична робота:

1. Беремо формат А4.
2. Ділимо його на квадрати згідно відео

Посилання на відео:

https://www.youtube.com/watch?v=s8PpYI3cPbE&ab_channel=AnggaArt

Зразок роботи:

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Контрольні запитання

1. Що таке композиція?
2. Дайте визначення точки, лінії, плями.
3. Які ви знаєте види композиції?

! Виконаний конспект та завдання завдання надсилати на ел.почту:

maletz_natalia@ukr.net !

Або на вайбер, телеграм 066 28 78 117 /Обовязково вказували ПІБ учня і номер групи/